

Een goed lopende ketting

Een zaagketting is een belangrijk onderdeel van de motorkettingzaag. Is deze niet scherp of beschadigd, dan ontstaat hierdoor een onveilige situatie. Bij het onderhoud van de ketting horen ook de kettinggeleider en het aandrijftandwiel.

Een zaagketting bestaat uit een beitel-tandschakel, verbindingsschakel en een aandrijfschakel. Deze schakels worden door klinknagellagers verbonden. De kettingsteek is de afstand tussen drie opeenvolgende klinknagels gedeeld door twee en wordt in inch weergegeven. Veel gebruikte kettingen zijn kettingen met een steek van 3/8 inch en 0,325 inch. De lengte van een ketting wordt weergegeven door het aantal aandrijfschakels. De beitel-tand is het deel van de ketting dat een klein deel van het hout lossnijdt. De dikte van deze spaander wordt bepaald door het hoogteverschil tussen de bovenkant van de beitel-tand en de dieptesteller. De bovenkant van de beitel-tand wordt ook wel het dak van de beitel genoemd. Een ketting wordt bot door vervui-

ling in het hout, zoals zand, steentjes en ijzer. Om de ketting scherp te houden, moet je de ketting regelmatig scherp maken. Dit doe je met een ronde vijl. De diameter van de vijl is afhankelijk van de maat van de ketting. Door met een juiste vijldiameter te vijlen, ontstaat er een goede tophoek aan de beitel-tand. Ook moet je een goede snijhoek in de ketting vijlen. Deze zit tussen de 25 en 30 graden. Met een botte ketting zal de zaagsnelheid verminderen en ontstaan er veel meer trillingen op de machine. Daarom kun je het best bij iedere tankbeurt de ketting vijlen. Naast het scherp houden van de beitel-tanden zorg je er ook voor dat de afstand tussen het dak van de beitel en de dieptesteller voldoende blijft. Dit moet je regelmatig met de dieptestellermal controleren en

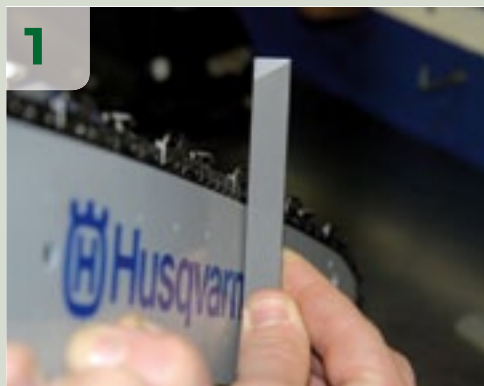
indien nodig vijl je met een platte vijl iets van de dieptesteller af.

Kettinggeleider

Op een kettinggeleider staat aangegeven wat de lengte van de ketting is die hierbij past. Maar ook de steek van de ketting en de groefdikte wordt vermeld. De steek van de ketting is belangrijk omdat die overeen moet komen met de steek van het neuswiel. Het onderhoud van de kettinggeleider bestaat uit het schoonmaken van de geleidergroef en het controleren of de olietoevoergaatjes helemaal open zijn. De olietoevoergaatjes zorgen ervoor dat de kettingolie in de geleidegroef komt. Vanuit de kettinggroef 'scheppen' de aandrijfschakels de olie naar de scharnierpunten van de ketting. Aan de zaagzijde kan er na verloop van tijd een braam ontstaan langs de kettinggeleider. Die kun je met een platte vijl verwijderen. Om een gelijkmatige slijtage van de kettinggeleider te krijgen, kun je hem na het schoonmaken omgedraaid op de machine monteren. ■

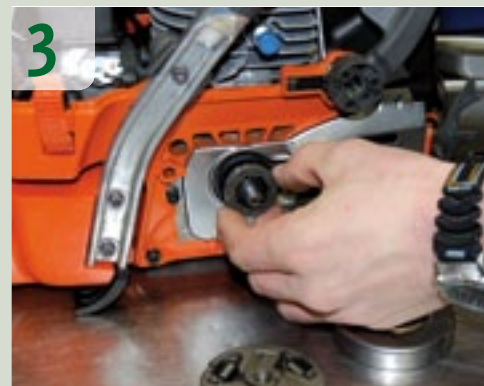
De kettinggeleider, het ringtandwiel en de kettinggeleider hebben regelmatig onderhoud nodig.

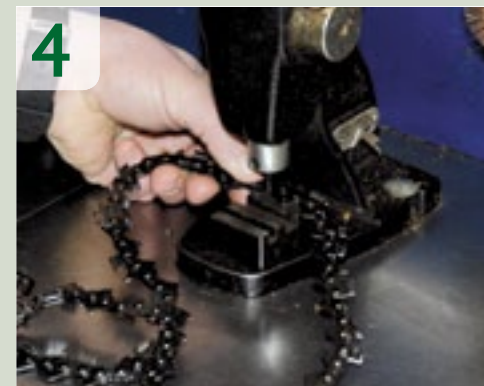
1 Door slijtage kan de geleidegroef van een kettinggeleider zodanig uitgesleten zijn dat de ketting niet goed meer wordt geleid en gaat 'zwabberen'. Dit controleer je door een liniaal of een vijl tegen de zijkant van een nieuwe beitel-tand te houden en aan de onderzijde tegen de kettinggeleider. Bij een goede kettinggeleider is er aan de bovenzijde nog minstens 1 mm ruimte tussen de zijkant van de vijl en de kettinggeleider.

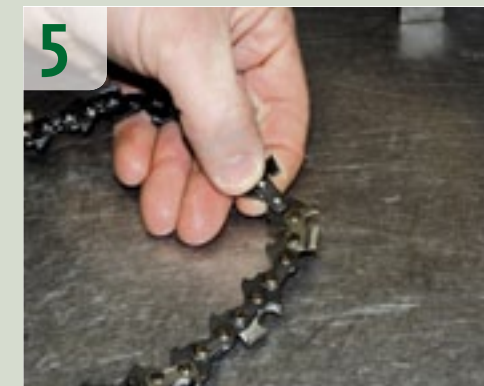
2 Wil je het kettingtandwiel op slijtage controleren, dan moet bij deze zaag de centrifugaalkoppeling worden gedemonteerd. Dit kun je doen door eerst de zuiger te blokkeren met een speciale blokkeerstift. Is die niet voorhanden, dan kun je ook een nylon trekkoord gebruiken. Je draait eerst de zuiger naar beneden en steekt het touw dubbel via de bougieopening in de cilinder ruimte. Door de zuiger omhoog te draaien, wordt hij geblokkeerd en kun je de centrifugaalkoppeling met linkse draad losdraaien.

3 Voor de aandrijving van de ketting bij een motorkettingzaag komen twee soorten tandwielen voor. Het ringtandwiel en het stertandwiel. Bij een kettingzaag met een ringtandwiel kun je volstaan door alleen de aandrijfring te vervangen wanneer er te veel slijtage is. Een stertandwiel zit aan de koppelingstrommel van de centrifugaalkoppeling. Wanneer deze versleten is moet je ook de centrifugaalkoppelingstrommel vervangen.

4 Het merendeel van de zaagkettingen wordt op de gewenste maat gekocht. Wanneer één schakel van de zaagketting is beschadigd, kan het zinvol zijn om die te vervangen. Met een kettingbreker is de gewenste schakel los te maken. Hierbij moet je de juiste maat aambeeld onder de ketting leggen en voorzichtig te werk gaan. Zo voorkom je dat de ketting beschadigd raakt.

5 Bij de nieuwe verbindingsschakel kan het 'manntje' maar op één manier in de ketting worden gestoken. Het 'vrouwje' leg je zodanig dat het puntje aan de buitenzijde zichtbaar is. Bij deze verbindingsschakel zijn de gaten enigszins conisch van vorm. Wanneer je dit deel verkeerd om monteert, zal de verbindingsschakel bij het klinken niet goed vast komen te zitten.

6 De ketting met de nieuwe verbindingsschakel leg je in de klinkset en door het draaien aan de slinger wordt de schakel geklonken. Draai je de slinger te langzaam, dan ontstaat er geen goede ronding aan de buitenzijde van de schakel. Je gaat net zo lang door met draaien tot de geklonken schakel geen zijdelingse speling meer heeft, maar de schakel moet nog wel in de lengterichting soepel kunnen bewegen.